

1. Kaupunginvaltuusto

pungin toimesta oli asetettu komitea selvittelemään Suomenlinnan saarien vastaista käyttöä. Mikäli saarien käyttö tulevaisuudessa tulisi vaatimaan suuremman liikennöimistarpeen, jouduttaisiin koko liikennöimiskäytös, sen organisaatio ja tariffit ottamaan uudelleen harkittavaksi. Kaupunginhallitus ilmoitti 22.4.1968 päättäneensä oikeuttaa Suo-

menlinnan LiikenneOy:n saamaan koululaisille myymistään alennuslipuista korvausta kaupungilta saman periaatteen mukaan kuin yhteistariffin osalliset liikenteenharjoittajakin. Valtuusto katsoi nämä lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (29.5. 382 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Viranhaltijat. Kertomusvuoden aikana tapahtuneiden palkankorotusten takia kaupunginvaltuusto oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan käyttämään talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen teurastamolaitoksen tilapäisten viranhaltijain palkkaamiseen 38 110 mk sekä v:n 1967 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen eläkkeisiin ja hautausavustuksiin 297 070 mk (18.12. 800 §, 21.2. 145 §).

Teurastuspalkkioiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa teurastuspalkkiot 26.2., 1.6. ja 1.12. lukien viranhaltijoille myönnettyjen yleiskorotusten mukaisella määrällä. Teurastuspalkkioihin lisätään teurastamolaitoksen määräämästä ajankoh-

dasta lukien korvauksena laitokselle sen yleismenoista 25 % teurastuspalkkioista (3.4. 248 §, kunn. as. kok. n:o 45).

Hankinnat. Teurastamolaitoksen lautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvioon kuljetusvälineiden hankintaa varten merkitystä määrärahasta 24 180 mk yleisen teurastamon erinäisiä laitteita varten (2.10. 606 §).

Elintarvikekeskus

Elintarvikekeskuksen huoneistossa suoritettavien töiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 9 000 mk pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroitteeseen (24.1. 57 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Ylimääräisen koron suorittaminen kaupungin liikkeelle laskemille obligaatioille. Taloudellisen kehityksen turvaamisesta v. 1968—1969 annetun lain eli ns. vakauttamislain 3 §:n 3 mom:n nojalla valtioneuvosto antoi samana päivänä, eli 9.4.1968 päätöksen indeksiehdon soveltamisesta eräissä velkasuhhteissa. Päätöksen 1 §:n mukaan vakauttamislakia ei toistaiseksi eli kunnes valtioneuvosto toisin päättää, sovelleta myöskään muun kuin

valtion ennen vakauttamislain voimaantuloa liikkeelle laskemassa obligaatioissa olevaan indeksiehtoon. Tarkoituksena oli lain 3 §:n 3 mom:n nojalla säilyttää yksityisten obligaatioiden indeksisidonnaisuus tietyksi ylimenokaudeksi. Suomen Pankin laatimasta selvityksestä ilmeni kuitenkin, että obligatioiden takaisinmaksuarvo indeksikorotuksineen olisi jo maaliskuun 1968 pisteluvun mukaan ollut keskimäärin 10.5 % nimellis-

arvoa korkeampi. Alkuaan suunniteltu kyseisten arvopaperien vaihtamien tai muuntaminen vastaavanlaisiin ilman indeksiehtoa oleviin arvopapereihin ei näin ollen olisi toteutettavissa ilman suuria hankaluuksia. Asian ratkaisemiseksi valtioneuvosto antoi 14.11.1968 päätökset indeksiehdon soveltamisesta eräissä velkasuhteissa ja eräiden obligaatiolainojen korosta. Päätöksen 1 §:n mukaan obligaatiolainan ottajalla on, mikäli tämä tekee siitä päätöksensä ennen v:n 1969 loppua, oikeus suorittaa ennen 9.4.1968 taloudellisen kehityksen turvaamisesta v. 1968—1969 annetun lain voimaantuloa liikkeeseen laskemansa indeksiehtoisen obligaatiolainan osalta lainaehtojen mukaisen koron lisäksi obligaation nimellisarvolle ylimääräistä vuotuista korkoa enintään $1\frac{1}{4}$ prosenttiyksikköä. Tällaisen ylimääräisen koron suorittamisesta oli obligaatiolainan ottajan viipymättä ilmoitettava valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille. Ylimääräistä korkoa sai suorittaa aikaisintaan 1.1.1969 lukien. Jos obligaatiolainan ottajan tarkoituksena oli suorittaa ylimääräistä korkoa enemmän kuin 1 mom. edellytti, oli siihen haettava valtioneuvoston lupa. Koska kiinnitysluottolaitokset olivat jo periaatteessa sopineet noudattavansa $1\frac{1}{4}$ prosenttiyksikön ylimääräistä korkoa, kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki suorittaa 1.12.1958, 1.9.1959, 1.2.1961 ja 1.12.1966 liikkeelle laskemiensa obligaatiolainojen osalta lainaehtojen mukaisen koron lisäksi obligaation nimellisarvolle ylimääräistä vuotuista korkoa $1\frac{1}{4}$ % 1.1.1969 lukien. Päätös alistettiin Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi (18.12. 786 §).

Ulkomaisen obligaatiolainan liikkeelle laskeminen. Kaupunginvaltuusto päätti laskea v:n 1968 aikana liikkeelle enintään 50 000 000 Saksan markan määräisen ulkomaisen obligaatiolainan, jonka korko on enintään $7\frac{1}{4}$ %, laina-aika 12—15 v, alkuperäinen liikkeellelaskuhinta yleisölle vähintään 97 % ja ostohinta välittäjille vähintään $94\frac{1}{2}$ %. Kaupunginhallitus valtuutettiin vahvistamaan obli-

gaatiolainan lopulliset ehdot oikeuksin myös valtuuttaa määräämänsä henkilö tai henkilöt vahvistamaan lopulliset ehdot ja laatimaan kaikki asiakirjat sekä suorittamaan kaikki ne toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä obligaatioiden liikkeelle laskemiseksi ja myymiseksi tai liittyvät niihin. Laina hyväksyttiin käytettäväksi vuosien 1967—1969 talousarvioihin sähkölaitoksen, vesilaitoksen ja satamalaitoksen lisärakennus- ja parannustöihin merkittyjen menojen kattamiseen. Päätös alistettiin Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettavaksi (12.5. 385 §).

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa seuraavat lainat: valtiolta enintään 800 000 mk:n suuruisen lainan 5 v:ta pitimmällä maksuajalla asuntolainojen välittämiseksi omakotirakentajille asuntotuotantolaisissa edellytetyillä ehoilla (26.6. 502 §) sekä Haagan ammattikoulun rakentamista varten 240 000 mk:n suuruisen ja Käpylän erikoisammattikoulun rakentamista varten 249 000 mk:n suuruisen rakennuslainan sillä ehdolla, että lainoista maksetaan vuosittain korkoa ja kuoletusta yht. 7 % alkuperäisestä lainan pääomasta siten, että 5 % ko. vuotuismaksusta luetaan koroksi kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle ja loput kuoletukseksi, ja että laina on heti maksettava takaisin, jos rakennuksia lakataan käyttämästä lainan edellyttämään tarkoitukseen sekä että lainaan sovelletaan niitä ehtoja, joista valtionavustusten ja -lainojen työllisyys ehdoista v. 1961 annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty (17.4. 275 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Kansaneläkelaitokselta anotaan 143 000 mk:n laina kansaneläkelain 60 §:ssä ja kansaneläkeasetuksen 29 §:ssä määritellyin ehdoin välitettäväksi Stiftelsen Lillegården -nimiselle säätiölle helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennettavaa asuintaloa varten. Kaupunginhallitus vahvistaisi yksityiskohtaiset lainaehdot (26.6. 446 §).

Merkittiin tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli 9.1. vahvistanut kaupungin-

1. Kaupunginvaltuusto

valtuuston 20.12.1967 tekemän päätöksen, joka koski Kansaneläkelaitokselta v. 1958 otetun 500 milj. vnk:n suuruisen lainan korkohtojen muuttamista siten, että lainasta maksettaisiin kertomusvuoden alusta lukien korkoa kiinteästi 7.5 %:n mukaan (7.2. 74 §).

Lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt 24.2.1965 ja 25.5.1966 kaupungin varoista yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehdoista. Kaupungin varoista oli lainoja eräin edellytyksin myönnetty 15 % uudisrakennuksen rakennuskustannuksista. Luototomarkinain kireyden vuoksi olisi lainamäärä kuitenkin voitava korottaa ja lisäksi olisi eräille uusille kouluille voitava myöntää ensimmäisten vuosien korkojen ja kuoletusten maksamista varten lainoja, koska uusilla asuntoalueilla ensimmäisten vuosien oppilasmäärä koulurakennusten kapasiteettiin nähden on vähäinen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään kertomusvuoden talousarvioon tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta kaupunginvaltuuston v. 1965 ja 1966 tekemien, oppikoululainojen myöntämistä koskevien päätösten ehtoista ja edellytyksistä poiketen harkintansa mukaan lainoja oppikoulutilojen rakentamista sekä ensimmäisten vuosien toimintaa varten (6.3. 168 §).

Työllisyyslainojen myöntämistä koskevan päätöksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaen v. 1967 työllisyyslainojen myöntämisestä tekemänsä päätöstä oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään talousarvioihin työllisyyden turvaamiseksi merkittyjen määrärahojen puitteissa ja työllisyystilanteen niin vaatiessa vahvistamansa lainaehdoin työllisyyslainoja asuinrakennustoimintaa sekä sellaista rakennustoimintaa varten, joka edistää pysyvien työpaikkojen lisäämistä kaupungin alueella. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään kertomusvuoden talousarvioon työllisyyden turvaamiseksi merkittyä

määrärahaa enintään 5 mmk:lla (17.4. 276 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää jäljempänä mainitut lainat, joiden vakuudet ja muut lainaehdot kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään:

Marian Sairaskoti-Säätiölle 60 000 mk:n suuruinen laina säätiön ylläpitämän sairauskodin laajentamista varten, maksuaika 20 v ja vuotuinen korko 4.5 % (29.5. 359 §);

Stiftelsen Lillesgården -nimiselle säätiölle 207 000 mk asuintalon rakentamista varten helsinkiläisiä eläkkeensaaajia varten, maksuaika 25 v ja vuotuinen korko 4.5 % (26.6. 445 §);

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse -nimiselle säätiölle 152 000 mk:n suuruinen laina asuntolan rakentamiseksi helsinkiläisiä vanhuksia varten, maksuaika 20 v ja vuotuinen korko 4.5 % (16.10. 617 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin Käsityönopettajaopiston säätiölle 29.8.1956 ja 15.1.1958 myönnettyjen, sittemmin valtion vastattavaksi siirtyneiden lainojen vakuuksista luovutaan (10.1. 21 §).

Rakennuslainojen takaaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti Malmin yhteiskoulun koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuun ottamatta, 543 400 mk. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus antaa kaupungin täytetäkaus tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavalkainen takaus Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n pääomamäärältään enintään 489 000 mk:aan nousevien, Malmin yhteiskoulun koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen rahoittamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 628 790 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 19.6.1968 ko. päätöksen (29.5. 360 §, 4.9. 523 §).

Kaupunginvaltuusto vahvisti Vartiokylän pienteollisuusalueen korttelin n:o 45194 tontille n:o 1 rakennettavan lämpökeskuksen rakentamiskustannuksiksi 1.2 mmk ja oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Lämpövartio Oy:n pääomamäärältään enintään 450 000 mk:aan nousevien, lämpökeskuslaitoksen rakentamista varten tarvittavien rakennusaikaisten lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 900 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 1.11.1968 (2.10. 597 §, 11.12. 763 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaen v. 1965 Etelä-Kaarelan Oppikoulu yhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä vahvistaa yhdistyksen koulurakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuun ottamatta, 3 026 000 mk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen Etelä-Kaarelan Oppikoulu yhdistyksen pääomamäärältään enintään 2 723 400 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle koulua varten vuokratun määrääjän tai siitä muodostettavan koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 723 400 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 8.5. valtuuston päätöksen (17.4. 277 §, 29.5. 354 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Puotinharjun oppikoulu yhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta v. 1967 tekemäänsä päätöstä ja vahvistaa yhdistyksen uuden

koulurakennuksen hankintakustannuksiksi 3.34 mmk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 3 006 000 mk:aan nousevien koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3 006 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat tavannumukaiset. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 24.9.1968 (4.9. 528 §, 30.10. 647 §).

Muuttaen Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta v. 1967 tekemäänsä päätöstä kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen, kouluirtaimistoa lukuun ottamatta, 620 000 mk ja oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 558 000 mk:aan nousevien, yhteiskoulun toista rakennusvaihetta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 508 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 21.11.1968 sanotun päätöksen (30.10. 650 §, 18.12. 784 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 22.12.1967 vahvistanut kaupunginvaltuuston samana vuonna tekemän päätöksen Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistyk-

1. Kaupunginvaltuusto

sen rakennuslainojen takaamisesta (24.1. 52 §) sekä 8.1.1968 valtuuston 13.12.1967 tekemän päätöksen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta (7.2. 75 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa kertomusvuoden tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 1 200 mk (27.11. 720 §).

Valtioneuvostolle päätettiin esittää, että v:n 1969 kunnallisveron ennakkoperinnässä Helsingin kaupungin osalta sovellettavan äyriin hinnaksi määrätään 13 penniä (30.10. 651 §).

Vuoden 1969 talousarvio. Kaupunginvaltuusto käsitteli kaupunginhallituksen ehdotuksen v:n 1969 talousarvioksi, joka hyväksyttiin eräin poikkeuksin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat lisäponnet :

1) Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus v:n 1969 aikana pyrkii toimimaan siten, että kaupungin liikelaitosten ja yleisen hallinnon kustannuksien ei sallita tarpeettomasti nousta. Sen sijaan pyritään kustannusten ja menojen vähentämiseen tarkoituksenmukaisuutta edistäen sekä myöskin kaupungin tulojen lisäämiseen pitäen silmämääränä sitä, ettei veroäyriä entisestä tastaan tarvitse nostaa.

2) Myöntäessään avustuksen Suomen Kansallisoopperan Säätiölle valtuusto edellyttää säätiön hallinnossa olevan kaupungin edustajan kiinnittävän huomiota niihin ristiriitoihin, jotka jo vuosikausia ovat häirinneet Kansallisoopperan johdon ja erikoisesti baletin henkilökunnan välisiä suhteita, aiheuttaneet nimekkäiden balettitaiteilijoittemme siirtymisiä ulkomaille sekä muodostuneet esteeksi baletin kehitykselle.

Edelleen valtuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponeet :

1) Huomioon ottaen, että satamalaitos, joka aikaisemmin on ollut pääkaupungin var-

mimpia tulolähteitä, on viime aikoina osoittanut tappiollista toimintaa, kehottaa valtuusto kaupunginhallitusta nopeasti saattamaan päätökseen ne satamalaitoksen organisaatiota ja taloutta koskevat tutkimukset, joiden suorittamista varten on parin vuoden aikana ollut varattuna varoja satamalaitoksen suunnittelu- ja valvontatoiminnan kehittämiseen.

2) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin tarpeellisen henkilökunnan palkkaamiseksi nuorisopoliklinikkaa varten, jotta sen toiminta saataisiin käyntiin sitä varten varatuissa tiloissa Auroran sairaalassa vielä v:n 1969 aikana.

3) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta laadittamaan suunnitelman siitä, miten ehkäisevien terveystarkastusten lisäksi voitaisiin asunto-, perhe- ja maksupoliittisin ym. toimenpitein vähentää sairauksien ja muiden huollon tarvetta aiheuttavien häiriötilojen esiintymistiheyttä sekä niiden aiheuttamaa laitoshoidon tarvetta.

4) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta suorituttamaan tutkimuksen Helsingin nuorisotoiminnan tilasta ja tarpeesta sekä esittämään suunnitelmat nuorisovapaa-ajanvieron monipuolisesta kehittämisestä, jossa otettaisiin huomioon vapaiden nuorisojärjestöjen toiminnan nykyistä tehokkaampi tukeminen samoin kuin järjestöihin kuulumattomien ja ns. nuorisojengin toimintaedellytysten laajentaminen.

5) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta tutkituttamaan mahdollisuuksia kaupungin nyt harjoittaman maanviljelyksen lopettamiseksi sekä näin vapautuneen, rakennustarvokituksen sopivan maan käyttämiseksi asuntotuotantoon.

6) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta tutkimaan mahdollisuuksia vielä yhden, mieluummin noin 30-paikkaisen sairaalaosaston avaamiseksi Kallion poliklinikassa sairaalaan ohjattavia alkoholisteja varten.

Talousarvioehdotus palautettiin kunnallislain 112 §:n mukaisesti kaupunginhallituk-

selle. Myöhemmin kaupunginvaltuusto hyväksyi lopullisesti v:n 1969 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (10.12. 759 §, 11.12. 782 §, 18.12. 803 §, khn mtö n:o 12, 16 ja 17).

Talousarvioehdotusta laadittaessa kaupunginhallitus oli todennut, että kaupunginvaltuustossa oli tehty määrärahojen merkitsemistä talousarvioon edellyttäviä aloitteita seuraavasti:

Vt Ehrnrooth ym. ehdottivat 6.3. tekemässään aloitteessa poikkeuksellisen iäkkäiden asukkaiden ylimääräisen eläkkeen myöntämisperusteiden muuttamista siten, että tämä eläke suoritettaisiin 95-vuotispäivästä lukien. Kaupunginhallitus totesi kaupungin eläkekustannusten määrän viime vuosina nousseen erittäin huomattavasti. Talousarvioehdotukseen sisältyy nykyisten myöntämisperusteiden mukaan eläkkeitä varten varattuja määrärahoja yhteensä n. 60 mmk, mikä on 1.5 penniä veroäyrin hinnassa arvioituna. Huomioon ottaen tämän sekä kaupungin muut tehtävät ja velvollisuudet kaupunginhallitus ei pitänyt eläkeiän alentamista 100 v:sta 95 v:een ainakaan tässä vaiheessa riittävästi perusteltuna.

Vt Paasivuori ym. olivat tehneet 7.2. aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä ns. kiertävän lääkintävoimistelijan tai useampien tällaisten verkkojen perustamiseksi pääasiallisesti eläkeläisten kerhoissa ja järjestöissä tapahtuvaa liikunta- ja kuntouttamisvoimistelua ohjaamaan ja opastamaan. Kaupunginhallitus totesi, että määrärahoja varattaessa oli mahdollisuuksien mukaan pyritty tehostamaan avohuoltotoimintaa. Terveystenhoitoviraston henkilökuntaan kuuluu kiertäviä lääkintävoimistelijointa, jotka auttavat kuntouttamisen tarpeessa olevia helsinkiläisiä. Huomioon ottaen kaupungin rajoitetut mahdollisuudet uusien verkkojen perustamiseen kaupunginhallitus katsoi, ettei toistaiseksi ollut tarkoituksenmukaista perustaa ehdotettuja verkkoja.

Vt Ruohonen ym. ehdottivat 3.4. tekemäs-

sään aloitteessa, että kaupunginhallitus selvittäisi, millä tavoin aluelääkäreiden lukumäärää tulitaisiin lisäämään ja kuinka näiden toiminta saataisiin nykyisestäään tehostetuksi. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan on kaupungin pitkän tähtäyksen taloussuunnittelun yhteydessä selvitetty myös aloitteessa tarkoitettu toiminta sekä varauduttu huomattavaan aluelääkäritoiminnan laajentamiseen ja tehostamiseen. Talousarvioehdotukseen on sisällytetty aluelääkäreiden vastaanottoja varten uutta henkilökuntaa suhteellisesti enemmän kuin henkilökuntaa yleensä on voitu ehdottaa lisättäväksi.

Vt Meltti ym. ehdottivat 8.5. tekemässään aloitteessa 500 000 mk:n määrärahan varaimista v:n 1969 talousarvioon itäiselle asumalueelle rakennettavan sairaalan rakennussuunnitelmien jatkamiseksi mahdollisine arkkitehtikilpailuineen. Talousarvioehdotukseen oli kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan varattu 5 mmk:n määräraha sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten. Tätä määrärahaa käyttäen voitaisiin aloitteessa ehdotettu suunnittelutoiminta arkkitehtikilpailuineen suorittaa.

Vt Juthaksen ym. 18.9. tekemässä aloitteessa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkimaan, millä toimenpiteillä yksityisten hoiva-, toipilas- ja vanhainkotien jatkuva toiminta voitaisiin turvata. Kaupungin osuutta hoitokustannuksista olisi tuntuvasti korotettava, koska se olisi epäilemättä kaupungille halvin tapa hoitaa tätä osaa vanhusten huollosta. Kaupunki oli tukenut aloitteessa mainittua toimintaa mm. osoittamalla tällaisten kotien rakentamista varten vuokratta tontteja sekä myöntämällä ja takaamalla rakennuslainoja. Lisäksi oli toiminnassa olevia laitoksia tuettu myöntämällä hoitopäivävastuuksia, joiden määrä oli vaihdellut laitosten taloudellisesta tilasta riippuen 1.20—1.50 mk:n välillä hoitopäivää kohti. Kaupungin varoista oli myös suoritettu varattomien hoidokkien hoitomaksut. Koska kaupunki ei millään tavoin

1. Kaupunginvaltuusto

rajoittanut yksityisiin vanhainkoteihin otettavien henkilöiden valintaa yksinomaan varattomiin, ei kaupunginhallitus pitänyt avustustoiminnan laajentamista tarpeellisenä.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.4. tekivät vt Parviainen ym. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin varaamaan v:n 1969 talousarvioon määräraha ko. vuoden aikana rakennettavia 750 lastentarha- ja -seimipaikkaa varten. Talousarvioehdotukseen oli kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan otettu määrärahat neljän lastentarha- ja -seimirakennuksen rakentamista varten. Tämä merkitsi 350—400 uutta tarha- ja seimipaikkaa. Kaupungin omistuksessa oli 15 lastentarha- ja -seimipaikkaa tuhatta asukasta kohden, kun vastaava luku oli esim. Turussa 14, Tampereella ja Jyväskylässä 10 sekä Lahdessa 6. Lukuisia uusia lastentarha- ja -seimipaikkoja oli lisäksi suunnitteilla, mutta niiden suunnitelmat eivät vielä tässä vaiheessa olleet toteuttamiskelpoisia.

Vt Hara ym. olivat v. 1965 tehneet aloitteen siitä, että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin Helsinkiin meritse johtavien kulkuväylien kaunistamiseksi ja siistimiseksi lähisaaristo- ja rannikkoalueita myöten niin, että ne kunnialla edustaisivat maan pääkaupunkia.

Vt Salo ym. ehdottivat v. 1965 tekemässään aloitteessa, että viivyttelämättä ryhdyttäisiin toimiin Siltavuorensalmen rantojen pengertämiseksi, kunnostamiseksi ja kaunistamiseksi leikkivien lasten turvallisuutta lisäten.

Kaupunginhallitus totesi, että kaupunkiin meritse johtavien kulkuväylien rannat, mikäli ne ovat puistoalueita, ovat puistomaisiksi kunnostettuja. Viimeksi oli kunnostettu Tervasaari, joka oli keskeneräinen vain veneponttooneja valmistavalle toiminimelle vuokratun alueen osalta. Maisemanäkymien kunnostamisryhmä oli 11.6.1968 pitänyt laiva-reittien varsien katselmuksen ja todennut rantanäkymien huomattavasti parantuneen.

Poistamalla rumentavia rakennelmia ja jäte- kasoja oli saatu esille Helsingille tyypilliset kallio- ja luotonäkymät. Talousarvioehdotukseen oli varattu määrärahoja sekä satamaviranomaisten että puisto- ja puhtaanapito- viranomaisten käyttöön kaupungin alueen siistimistä ja kunnostamista varten. Lisäksi oli kaupunkisuunnitteluvirastossa tekeillä viheralueiden yleissuunnitelma, jossa otettaisiin huomioon myös ranta-alueet. Mainituissa aloitteissa tarkoitettuihin epäkohtiin oli kiinnitetty huomiota ja havaitut puutteet pyritäisiin poistamaan mahdollisimman nopeasti.

Edelleen tekivät vt Salo ym. v. 1966 aloitteen toimenpiteisiin ryhtymisestä Lasipalatsin elokuvateatterihuoneiston ottamiseksi kaupungin käyttöön korkeatasoisia ohjelmia tarjoavana elokuvateatterina ja Lasipalatsin toisen kerroksen varaamiseksi kahvila- ja koontumistiloiksi elokuva- ja muulle yleisölle. Kaupunginhallitus totesi Helsingissä olevan korkeatasoisia ohjelmia tarjoavia elokuvateattereita riittävästi, minkä vuoksi ei olisi perusteltua ottaa tätä uutta toimintamuotoa kaupungin tehtäväpiiriin. Lisäksi Lasipalatsi oli tilapäinen rakennus, jonka osalta suuria kustannuksia vaativien muutosten tekeminen olisi epätarkoituksenmukaista. Kaupunginhallitus pyrki löytämään keskustan nuorison kokoontumistilakysymykselle muita ratkaisuja. Myöskin vt Backman ym. olivat v. 1966 tehneet aloitteen toimenpiteisiin ryhtymisestä tilavien huoneistojen luovuttamiseksi keskustasta tai sen välittömästä läheisyydestä monipuolista nuorisotoimintaa varten. Kaupunginhallitus totesi, että keskustassa ei kuitenkaan ollut mahdollisuuksia saada nuorisotoimiston käyttöön aloitteessa tarkoitettunlaista huoneistoa eikä tonttia nuorisotaloa varten. Kiinteistölautakunnan tehtäväksi oli annettu jatkuvasti pitää silmällä ko. mahdollisuuksia.

Vt Ruohonen ym. ehdottivat v. 1966 tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitus asettaisi kiireellisesti kaikista valtuustoryhmistä kokoonpannun komitean, joka selvit-

täisi nuorisotalojen rakentamisen tarpeen sekä mahdollisuudet yhteistoimintaan muiden kokoontumishuoneistoja omistavien yhteisöjen kanssa. Nuorisotyölautakunta oli tehnyt omat esityksensä aloitteessa tarkoitetuksi ohjelmaksi v:ien 1966—1975 ja 1968—1977 taloussuunnitelmaa varten. Tekeillä oli myös taloussuunnitelma v:ksi 1970—1979. Näihin taloussuunnitelmiin sisältyi myös suunnitelma huonetilojen hankkimisesta nuorisotyötä varten. Kysymykset suunnitelmien toteuttamisesta ja rahoittamisesta ratkaistaan talousarvioita laadittaessa ja hyväksyttäessä.

Vt Juthas ym. ehdottivat 24.1. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti selvittämään, mitä taloudellisia takeita kaupunki voi antaa siitä, että Samfundet Folkhälsan -säätiön ylläpitämän teinipoliklinikan toimintaa voidaan jatkaa tyydyttävällä tavalla sekä samanaikaisesti perustamaan vastaavanlainen poliklinikka suomenkielistä nuorisoa varten. Kaupunginhallitus oli 26.8. tehnyt päätöksen nuorisopoliklinikan perustamisesta Auroran sairaalaan. Tarvittavien huonetilojen kunnostamiseen, kaluston hankintaan ja henkilökunnan palkkaamiseen kuluvan ajan vuoksi toiminta voitaisiin aloittaa kuitenkin vasta v:n 1970 alusta. Folkhälsanin ylläpitämän teinipoliklinikan toiminnan avustamiseen oli talousarvioehdotukseen merkitty 50 000 mk, jolla poliklinikan toiminta voitaisiin turvata ainakin entisessä laajuudessaan.

Vt Hakulinen ym. pyysivät 7.2. tekemässään aloitteessa selvitystä niistä toimenpiteistä, joihin kaupunginhallituksen toimesta oli ryhdytty henkisen työn työttömien auttamiseksi.

Lisäksi tekivät vt Salomaa ym. 21.2. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin naisten työllisyyttä edistävien kurssien järjestämiseksi siten, että kotiaivustajien määrä saataisiin lisätyksi nykytarvetta vastaavaksi. Sairaala-apuhenkilöstön kurseja olisi järjestettävä sairaaloihin tarvittavan apuhenkilös-

tön lisäämiseksi. Näille kurseille olisi oppilaisiksi otettava työttömiä naisia ja sellaisia naisia, joilla ei nykyisillä aloillaan ollut riittävää tai jatkuvaa toimeentulomahdollisuutta ja joilla olisi edellytyksiä menestyä em. tehtävissä. Oppilaille olisi myönnettävä taloudellista tukea kurssiaikana.

Kaupunginhallitus totesi, että sen 22.1. asettaman työllisyyskomitean tehtävänä oli suunnitella työllisyysasioiden hoito. Komitean työ oli vielä kesken. Työllisyyden ylläpitämiseksi talousarvioehdotukseen merkittyjen määrärahojen puitteissa voitaisiin ilmeisesti osoittaa myös henkisen alan työttömille riittävästi työpaikkoja. Komitea tulisi myös ottamaan huomioon aloitteissa esitetyt näkökohdat tarkoitettua kurssitoimintaa järjestettäessä.

Vt Paasivuori ym. tekivät 7.2. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan uimahallien ja uimaloiden käyttöä kuntouttustoimintaan päiväsaikana, jolloin niiden käyttö muuten on vajaatehoista sekä harkitsemaan uintimahdollisuuksien järjestämistä alennetuin hinnoin tahi mahdollisesti kokonaan maksutta silloin, kun kysymyksessä ovat mm. kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea saavat henkilöt. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin uimaloiden lukumäärä oli tarpeeseen nähden melko pieni, eikä niissä juuri ollut vajaakäyttöä. Uimaloissa perittävät maksut ovat alhaiset, eivätkä sellaisinaan kata uimaloiden kustannuksia. Kaupunginhallitus ei pitänyt esitetyn uimalatoiminnan aloittamista muuta uimalatoimintaa rajoittamatta mahdollisena.

Vt Ukkola ym. olivat 3.4. tekemässään aloitteessa ehdottaneet toimenpiteisiin ryhtymistä uimahalli- ja kokoontumistiloja varten tarvittavan rakennuksen rakentamiseksi Pihlajamäkeen Rapakivenkujan varrelle ostoskeskuksen läheisyyteen. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin vuosien 1968—1977 taloussuunnitelmaan oli muiden tärkeimmiksi katsottavien investointien vuoksi voitu vara-

1. Kaupunginvaltuusto

ta urheilu- ja ulkoilulaitosten rakentamiseen siksi vähän määrärahoja, ettei aloitteessa mainitun uimala- ja kokoontumistilat tarpeita palvelevan rakennuksen rakentaminen lähi-vuosina voinut tulla kysymykseen. Aloitteessa esitetyt näkökohdat otettaisiin huomioon kuitenkin mainitunlaisia rakennuksia koskevaa uutta kokonaissuunnitelmaa laadittaessa.

13.6. tekemässään aloitteessa esittivät vt Jokinen ym. kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä lasten kahluualtaiden sekä leikki- ja palloilukenttien rakentamiseksi Kontulaan, Myllypuroon, Puotinharjuun, Puotilaan, Vuosaareen ja Jakomäkeen. Kaupunginhallitus totesi, että leikki- ja palloilukenttien rakentaminen tapahtuu talousarvioon puistojen rakentamiseen merkittyjen määrärahojen puitteissa ja laaditun kokonaissuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitus ei pitänyt tarkoituksenmukaisena erillisen määrärahan varaamista esitettyyn tarkoitukseen.

Vt Järvinen ym. esittivät 10.1. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitus velvoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin kunnallisen stipendijärjestelmän luomiseksi. Kaupunginhallituksen mielestä ei kaupungilla nykyisen taloudellisen tilanteen vallitessa eikä nykyisen veroäyrin puitteissa ollut mahdollisuuksia ottaa hoitaakseen uusia tehtäviä. Helsingiläiset opiskelijat olivat sitäpaitsi verrattain hyvässä asemassa voidessaan suurimaksi osaksi suorittaa opiskelunsa kotona asuen. Kaupunginhallitus ei tässä vaiheessa pitänyt ko. toimenpiteisiin ryhtymistä tarkoituksenmukaisena.

Asuntotuotantoa koskeissa aloitteissa tehtiin seuraavat esitykset:

Vt Jokinen ym. esittivät v. 1963 kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä Pasilan asukkaiden asunnonsaannin turvaamiseksi ja muihin tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä erityisesti kunnallisten vuokra-asuntojen tuotannon lisäämiseksi.

Vt Kivilinna ym. ehdottivat 13.6., että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin merkitse-

mään v:n 1969 talousarvioehdotukseen 25 mmk kunnallisten vuokra-asuntojen rakentamista varten.

Vt Vainikainen ym. tekivät 13.6. aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä pien-asuntojen rakentamiseksi.

Vt Hiitonen ym. ehdottivat 26.6. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin järjestämään iäkkäille henkilöille lisää kohtuullisella vuokralla saatavia asuntoja sekä varaamaan talousarvioon entistä suurempia määrärahoja mainittuun tarkoitukseen. Vanhuksille varattavista asunnoista olisi riittävä osa sijoitettava asuintaloihin, joissa asuu myös nuorempaa väkeä mieluiten lapsiperheitä.

Vt Paasivuori ym. ehdottivat 17.4. tekemässään aloitteessa 5 mmk:n määrärahan ottamista v:n 1969 talousarvioon nuorten parien asuntolainoja varten.

Kaupunginvaltuusto päätti 20.4.1966,

1) että kaupungin omistamat, vapaina olevat asuntotontit käytetään ensisijaisesti a) kaupungin omaan rakennustoimintaan ja b) välttämättömiksi vaihtotonteiksi sekä c) luovuttamalla niitä pääasiallisesti vuokraamalla sellaisille yrityksille, jotka rakentavat omistusasuntoja valtion lainan turvin ja luovuttavat ne kaupungin vuokra-asunnoissa asuville asunnontarvitsijoille sekä

2) että kaupunginhallitusta kehoitetaan varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiin sellaiset määrarahat, että kaupunki voi omalle tonttimaalleen v. 1966—1969 valtion lainan turvin ryhtyä rakentamaan ensisijaisesti perheellisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja yht. n. 200 000 nettokerrosneliömetriä.

Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi oli talousarvioehdotukseen merkitty asunto-rakennustuotannon tukemiseen yht. 16 mmk. Summasta oli 1.8 mmk tarkoitettu vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asunto-rakennustoimintaa varten. Aikaisemmin omaksutun käytännön mukaisesti toteutetaan kaupungin kunkin vuoden rakennusohjelmien hankintakustannusten rahoitus ta-

lousarvioon kahtena perättäisenä vuotena asuntorakennustoiminnan tukemiseen varattavilla määrärahoilla. Rahoitussuunnitelman toteuttamisen edellytyksenä on, että v:n 1969 talousarvioon varattavaksi esitetyn määrärahan lisäksi raha- ja vakuutuslaitoksilta saadaan lisää ensisijaisia lainoja yht. noin 11 mmk sekä että asuntohallitukselta saadaan sen v:n 1968 rakennusohjelmien rahoitukseen varaamat lainat yht. 18.3 mmk sekä että asuntohallitus myöntäisi v:n 1969 rakennusohjelmien rahoitukseen anottaviksi suunnitellut toissijaiset lainat yht. 18.4 mmk. Mikäli rahoitussuunnitelman edellyttämiä lainoja ei saataisi täysimääräisinä, kohoaisi kaupungin oma rahoitusosuus vastaavasti. Kaupungilla ei nykyisen taloudellisen tilanteen eikä nykyisen veroäyrin hinnan puitteissa ollut mahdollisuuksia tukea asuntotuotantoa talousarvioehdotukseen merkittyä määrärahaa runsaammin. Kaupungilla ei myöskään olisi mahdollisuutta ottaa hoitaakseen uusia tehtäviä kuten esim. lainojen myöntämistä nuorille aviopareille. Työllisyyden turvaamiseen merkittyjen määrärahojen puitteissa kaupunginhallituksella olisi mahdollisuus työllisyystilanteen niin vaatiessa tukea yksityistä asuntorakennustoimintaa. Pasilan asukkaiden asunnon tarve otettaisiin huomioon vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaisia asuntoja rakennettaessa. Kaupunginhallitus asetti 14.10. komitean, jonka tehtävänä on laatia asuntotuotantolaissa tarkoitettu viisivuotinen asuntotuotanto-ohjelma. Tämä komitea tulisi käsittelemään myös vt Hakulisen ym. 3.4.1968 tekemässä aloitteessa esitetyt kysymykset kaupungin asuntotoiminnan keskittämisestä perustettavalle asuntotuotantorahastolle, jonka tehtäväksi myös annettaisiin asuntojen jakaminen ja asuntotuotannon suuntaaminen vuokra-asuntojen rakentamiseen.

Lisäksi olivat vt Hakulinen ym. tehneet 29.5. aloitteen, että kaupunginhallitus neuvoteltuaan ylioppilaskuntien kanssa valmistaisi pitkäaikaisen rakennussuunnitelman oppilas-

asuntoloiden rakentamiseksi sekä esittäisi tämän sekä suunnitelman siitä, millä tavoin kaupunki osallistuu korkeakouluissa opiskelevien asuntojen rakentamiseen, kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuusto oli v. 1964 päättänyt ylioppilasasuntoloiden rakentamiseen annettavasta kaupungin tuesta. Päätöksen mukaisesti oli talousarvioehdotukseen otettu määrärahat opiskelijajärjestöjen rakennustoiminnan tukemiseen tarkoitettuja lainoja varten. Kaupungin taloudellinen tilanne ei sallinut tämän toiminnan laajentamista.

Vt Kihlberg ym. ehdottivat 10.1. tekemässään aloitteessa, että rintamasotilaiden asuttamien kerrostalojen, joissa asuu vähintään 2/3 rintamamiehiä, tontinvuokrat tarkistettaisiin maanhankintalain mukaisten asukkaiden asuttamien kerrostalojen tontinvuokria vastaaviksi. Kaupunginhallitus totesi, että mainitut tontinvuokrat oli määritelty yleisten periaatteiden mukaisesti rakennusoikeuksien perusteella. Vuokrien määrääminen sen mukaan, paljonko talossa mahdollisesti asui rintamamiehiä, saattaisi johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen toisiin vuokralaisiin verrattuna. Kaupunginhallitus ei pitänyt ko. vuokrien tarkistamista tarkoituksenmukaisena.

Vt Järvinen ym. tekivät 10.1. aloitteen kunnallisen taksitoiminnan aloittamista koskevan tutkimuksen suorittamisesta. Kaupunginhallitus ei pitänyt kunnallisen taksiliikenteen harjoittamista tarkoituksenmukaisena, koska kaupungin taksiliikenne hoidettiin yksityisten ammatinharjoittajien toimesta tyydyttävästi. Kaupungilla ei myöskään tällä kertaa olisi taloudellisia mahdollisuuksia melkoisia investointeja vaativan kunnallisen taksiautoliikenteen aloittamiseen.

Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus esitti, etteivät vtt Backmanin, Ehrnroothin, Hakulisen, Haran, Hiitosen, Jokisen, Juthaksen, Järvisen, Kihlbergin, Kivilinnan, Meltin, Paasivuoren,

1. Kaupunginvaltuusto

Paavolan, Parviaisen, Ruohosen, Salon, Salo-
maan, Ukkolan ja Vainikaisen edellä seloste-
tut aloitteet antaisi aiheita enempiin toimen-
piteisiin (khn mtö n:o 12).

Talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1968 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

	v. 1969	
	mk	mk
01 Yleinen kunnallishallinto	24 312 459	+ 2 755 525
02 Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	40 068 319	+ 6 136 985
03 Terveystenhoito	21 722 872	+ 4 347 987
04 Sairaanhoido	155 922 303	+ 28 430 166
05 Sosiaaliset tehtävät	165 411 018	+ 35 556 006
06 Opetustoimi	87 586 939	+ 16 657 628
07 Sivistystoimi	36 913 200	+ 5 475 445
08 Yleiset työt	84 821 061	+ 8 191 358
09 Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	39 669 444	+ 5 153 060
10 Satamalaitos	40 033 841	+ 2 193 510
11 Sähkölaitos	132 350 000	+ 14 100 000
11 Vesilaitos	39 000 000	+ 3 110 000
11 Kaasulaitos	22 183 000	— 732 400
11 Liikennelaitos	94 900 000	+ 6 922 000
11 Puutavara- ja polttoainetoimisto	8 676 250	+ 484 500
12 Teurastamolaitos	3 907 389	+ 207 570
12 Elintarvikekeskus	8 005 795	+ 532 217
12 Keskuspesula	4 638 232	+ 697 794
12 Tietojenkäsittelykeskus	3 240 948	+ 757 107
13 Kunnallisverojen poistot	3 910 650	— 1 939 550
13 Muut rahoitusmenot	58 439 860	— 13 409 405
	<hr/>	
	Yhteensä	1 075 623 580 +141 708 858

Pääomamenot

14 Pääomamenot	327 170 950	+ 4 308 336
	<hr/>	
	Kaikkiaan	1 402 794 530 +146 017 194

Tulot

Varsinaiset tulot

	v. 1969	
	mk	mk
01 Yleinen kunnallishallinto	1 045 492	+ 109 092
02 Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	6 973 590	— 703 417
03 Terveystenhoito	2 681 575	+ 294 120
04 Sairaanhoido	44 958 391	+ 9 153 124
05 Sosiaaliset tehtävät	30 168 787	+ 4 903 458
06 Opetustoimi	22 370 465	+ 4 045 075
07 Sivistystoimi	5 684 392	+ 822 669
08 Yleiset työt	29 272 561	+ 1 463 214
09 Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	46 127 815	+ 1 361 682
10 Satamalaitos	40 395 000	+ 1 125 000
11 Sähkölaitos	154 910 000	+ 16 900 000
11 Vesilaitos	37 825 000	— 275 000
11 Kaasulaitos	20 570 800	— 716 900
11 Liikennelaitos	84 476 000	+ 12 746 000
11 Puutavara- ja polttoainetoimisto	8 717 500	+ 495 000
12 Teurastamolaitos	3 898 100	+ 211 100
12 Elintarvikekeskus	7 361 000	+ 45 000
12 Keskuspesula	4 751 854	+ 736 046
12 Tietojenkäsittelykeskus	2 578 243	+ 27 743
13 Kunnallisverot	566 618 076	+ 34 522 815
13 Muut rahoitustulot	167 547 612	+ 22 617 001
	<hr/>	
Yhteensä	1 288 932 253	+111 578 319

Pääomatulot

14 Pääomatulot	113 862 277	+ 20 052 837
	<hr/>	
Kaikkiaan	1 402 794 530	+131 631 156

12. Muut asiat

Kansalaisoikeudet. Kaupunginvaltuusto antoi kertomusvuonna lausuntonsa 24 anomuksesta, jotka koskivat Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä yhteensä 44 henkilölle. Anomukset koskivat kahta Ison Britannian kansalaista, seitsemää Itävallan kansalaista, kolmea Jordanian kansalaista, kolmea

Kanadan kansalaista, neljää kansalaisuutta vailla olevaa, seitsemää Neuvostoliiton kansalaista, kahta Norjan kansalaista, yhtä Portugalin kansalaista, kahta Ranskan kansalaista, kahdeksaa Saksan liittotasavallan kansalaista, kolmea Tanskan kansalaista, yhtä USA:n kansalaista ja yhtä ent. Venäjän kansalaista